

NAJLEPSI IN NAJKORISTNEJSI
BOŽIČNI DAR
 za vašo družino v starem kraju je denar. Mi ga pošljemo hitro in varno. Vaših dragim tamkaj darujte hranilno knjižico. Mi plačamo
 4% obresti od hranilnih vlog.
 Ako bi vašo družino radi dobili v Ameriko, Vam preskrbimo vse potrebno. Prodajamo šifkarte za vse parobrodne črte za in iz Evrope. Za vse informacije pišite na:
Nemeth State Bank
 John Nemeth pres.
 GLAVNI URAD: 10 East 22nd St. NEW YORK CITY, N. Y.
 PODRUŽNICA: 1597 Second Ave.

IZVRSTEN
MOŠT IN SADIJEVEC
 se dobi po nizki ceni
 na
6506 ST. CLAIR AVE.

ZASTONJ
DOBITE
 Oblasto stekleno posodo z dvema zlatima ribicama, ako kupite pri nas za \$1.00 vrednosti.
THE W. K. DRUG CO.
 6030 ST. CLAIR AVE. vogal Addison Rd.
 EDINA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELANDU.

SLOVANSKA DELAVSKA PODPORNNA ZVEZA
 Združena s Slov. Podp. Dr. Sv. Barbare in s S. D. P. D.
SLOVANIC WORKINGMEN'S BENEFIT UNION
SEDEŽ V JOHNSTOWN, PENNA.
 GLAVNI URAD: 634 MAIN ST., JOHNSTOWN, PA.
 USTANOVLJENA 16. AVG. 1908—INKORPORIRANA 22. APR. 1919.

Je močna in sigurna organizacija s 154 krajevnimi društvi, ima nad \$200.000.00 premoženja in okrog 11.00 članov.

Sprejema vsako značajno osebo ne glede na veroizpovedanje, zmožno kakega slovanskega ali angleškega jezika. Članstvo zavaruje v starosti od 18—45 let na \$250.00 \$500.00 in \$1000.00 smrtnine in za \$1.00 ali \$2.00 dnevne bolniške podpore. Osebe and 45—55 let starosti za \$100.00 smrtnine in \$1.00 dnevne ali brez bolniške podpore.

Zavaruje se tudi lahko samo za smrtnino brez bolniške podpore.

Celo bolniško podporo plačuje za dobo 6 mesecev in polovico iste za nadaljnjih 6 mesecev ene in iste bolezni.

Člani lahko zavarujejo tudi otroke v starosti od 2—16 let do \$200.00 smrtnine proti 10c mesečnine.

S. D. P. Z. posluje po National Fraternal Congress lestvici.

Svoje obveznosti plačuje redno in točno.

Nova društva se ustanavljajo z osem ali več novimi člani v starosti od 18—55 let.

Vstopnina znaša \$1.00 poleg redne mesečnine za mesec, v katerem pristopi.

S. D. P. Z. ima krajevna društva po vseh naprednih naselbinah v Zdr. državi in Canadi.

Po naselbinah, kjer še ni društva S. D. P. Z., pišite za pojasnila kako istega ustanoviti na glavnega predsednika ali pa tajnika.

J. PROSTOR, preds. **BLAŽ NOVAK, tajnik**
 6120 St. Clair Ave. 634 Main Street,
 Cleveland, O. Johnstown, Pa.

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad.
 Spisal Vladimir Levstik
 (Nadaljevanje.)

On sovraži to zemljo robstva, stoji toliko jetniških vasi in gine toliko človeških bitij, oskrnjenih v svobodi, svoji najnedotekljivejši lasti; ne ozira se, kje je sever, kje jug, niti ne vprašuje, kje za obzorjem tonejo gore, za katerimi zeleni domovina; jetnik mrje od koprnenja po domačih hribih, in vendar ne pozna vetra, ki veje od njih.

Kamor seže oko, povsod sami griči, pusti kakor preobleden vampi, valjajoči se v lenem solncu; nikjer v mozoljasti panorami ne vabi oči temnejša lisica gozda; obraščena struga reke ali količkaj smečja vzoklina tal; njive leže kakor ravnica, in vmes kaka cesta v enako oduren kraj. Vse je uravnano in izrabljeno, črta veselja ne reže nikjer te zelenorjave pustinje. Kakršna zemlja, takšni ljudje: sito se majoje mimo, kakor bi vsako uro sedeli pri obedu; na obrazih se menjava lokavost s topim zadovoljstvom, v pogledih ni duše, v govoru ni melodije; njih pesmi, ki se slišijo v nedeljo zvečer iz vasi, so podobne tuljenju.

Tabor se zdi jetniku danes žalostnejši nego prvi dan. Pol ducata barak čepi razkropljenih po blatni brežini kakor jata onemoglih kavk; njih okna se gledajo iz katranastih sten liki skajljene oči mrličev. Kroginkrog tabora je plot od visokih lesenih drogov, tako gosto nabitih, da mora prav do njih, kdor hoče videti cesto. Le čisto v gornjem koncu, pri skladišču, je višji kraj, s katerega se odgrinja očem brezupna slika nezaplankane okolice; tisto mesto je edino, kamor Janez nikoli ne stopi. Ob vsaki strani plotovega štirikotnika se izprehaja noč in dan straža z nabito puško; izlet v svobodo stane glavo.

Tako je zaprtih štiristo ljudi obojega spola in vseh starosti. So matere, ki imajo otroke s seboj, da jim ne poginejo zapuščenčki na cesti; je deca, spočeta in povita v tem kraju izobčenih, kjer se ljubezen nima kod skrivati pa hrope zvečer na vseh stazah v spotiko nogam, med pljunki in odpadki, sama izpljunek najzadnjega ponižanja. Štiristo ljudi jetnikov od začetka vojne: to bo kmalu ti-soč let pokopanega življenja.

Čudež bi bil, če bi sredi tisočletja gorja in gneva še rastle zelena travica, pogajanja živa brst. Izprva je bilo v taboru nekaj grmičja, pa so ga Lahi poruvali; tudi trata je bila, pa so jo pomandrali jetniki na svojem begu drug pred drugim in pred seboj. Zdaj je zemlja gola kakor lobanja gnilega trupla, s katere so črvi znesli kožo in lasce; nekdanj rumena, je zdaj vsa temnosivkasta, počrnela od mrk lih duš, ki so jo kile, in obupa, ki jo je teptal; ob deževju se razmoči v hudobno testo, ki požira stopala do gležnjev ter se obeša na podplate v kepah, težkih kakor usoda.

Ostra sapa je sprejela Janeza na pragu. Po teh krtinah so vlačugajo vsi vetrovi sveta; mrzli kakor bajoneti straž, so vendar izžgali iz njegovih prsi zdravje, moč in skoraj vse želje in misli. Zgolj ponos in mučeniška vera še stojita v njem, belo okostje, ki ga vežeta domotožje in ljubezen z nestrohnjivimi kitami; toda meso življenja je odpadlo. Gad čuti, da mu stoji nekdo za pleči ter kreči grabežljivo roko. Ali to ve; preden se stisnejo kremplji okrog njegova grla, bo vse končano; ležal bo v domači zemlji, in zmagoslavje pravice mu bo zvonilo k pogrebu.

Mraz in lakota ga ne bi bila zmogla, da ni tega strašnega podnebja, dežele brez gozdov in gora, s suhim ozračjem, ki ne

diši po ničemer. Že prvo leto je začutil njegov strup, kakor vsi ubogi sinovi juga. Bolečine v prsih, krehanje, pešanje telesnih sil, vpadla lica in nazadnje postelja v jetniški bolnici, s katere ni več vstajenja — takšna je usoda, ki čaka vsakogar in žanje s čimdalje širšim razmahom. Že mrjo, ki jih je zgrabila pozneje od njega; pogledi vseh se mu čudijo, da on živi. Čez leto dni bo umiral ves tabor... Ne, on ne, on noče trohneti v brezsrčni tuji zemlji!

Divji veter ga zanaša po lesenem hodniku pred barako; vsak hip se mora loviti, da ne pade. Še enkrat hoče prebrati Zinkino pismo: na božični večer mu je pisala, sinoči je prišlo. Če bi sirota vedela, kako mu je. — Toda Janez ji zmerom sporoča, da se mu dobro godi. On noče, da bi obupavala zaradi njega, noče, da bi dragi ljudje prosili zanj; enkrat se odklenejo vrata sama od sebe. Ob nedeljah smejo sorodniki obiskovati jetnike; svidenja se vrše na stražnici, vojakji pazijo zraven ter se odurno rogajo med seboj. Bog ne daj, da bi moral Janez tako govoriti s svojim človekom; Bog ne daj, da bi Zina pogledala v ta svet gnusobe! Rajši nikoli več: gad je sporočil, da ni dovoljeno priti k njemu.

Poveljnik taborišča je orožniški stražmešter. Tik za malo barako, v kateri stoluje, raste divji kostanj; po njim obdaja nekaj bezgovih stebel prazen prostorček s surovo zbito klopjo. Tja se je napotil Janez, ker upa, da v takem vetru nihče ne sedi na prostem. Ni se varal: klopica je prazna; tesneje se zavije v svoj ogoljeni plašč, izvleče pismo in bere pobožneje ko masne bukke, zauživaje besedo za besedo, kakor bi hotel posrebrati že zdavnaj izpuhtelo vonjavo doma in mehkih deklinskih rok.

Ubogo Zinkino pisemce! Na štiri majhne strani je morala spraviti vse, kar mu ima povedati, zakaj cenzorji mečajo predolga pisma v koš; in tisto, česar ji prekipava srce, svojo hrabro, jasno ljubezen, je morala čisto zamočat, ker bi ji drugače vrnilo pismo z opazko: "pišite kratko in stvarno!" Saj tudi ne gre, da bi jo razgaljala zlobi uradnih oči. — Toda Janez bere izmed vrstic vse njeno skrb in bol; kako genljivo ga izprašuje, ali je v resnici zdrav in se ne hvali samo, da bi njo tolažil? Nato mu rahlo potoži o materi, kako čudna je še zmerom, ves čas od Joževe smrti. "Samo ne misli, dragi, da te je pozabila; ona si le domišlja, da mora žrtvovati skrivnostni usodi ljubezen do tebe in brata; brezsrčnost te žrtve pa je zgolj vnvanji obraz najvišje, najnesebičnejše ljubezni." Opominja ga, naj vztraja v veri: "Glej, ljubi, kadar premišljam svoje upanje, se mi zdi, da se mora gorje ukloni, ti njegovi močim in tem upanju ne morem ločiti tebe od vsega drugega. Zaupaj v zmago pravice, zaupaj v svojo vrnitev, ne dvomi o trenutku veselja, ki ga čutim večasih tako blizu, da slišim tvoje korake pred našimi vrati..." Nazadnje mu pravi še nekaj; tisto pa je cenzor debelo pokrtil s kitajskim črnolom. "Trenotek usoda."

Jetnik. "Sveti mi, lučka, dokler ne pride." Koprneča mehkoča mu je narasla v prsih, kakor da je zdajci začutil ob sebi dišavo njenih las. Kradoma poljublja papir, na katerem je sklenela draga ročica; nato ga zamišljeno zloži in spravi. Ali se je mahoma zjasnilo vreme? Janez je svez in pokrepan; ljubeče misli poobledele kri hitreje po njegovih žilah, in upanje se oglašajo s drznim fantovskim vriskom. Kljub vsemu, kljub vsemu!

"Živeti, ostati na tem svetu, ki mu vsi zločini ljudi ne morejo vzeti dobrote!" vzkligne sam v sebi ter plane kviški liki pripognjenega jelka. "Ah, kako bo še lepo!"

Takrat pa se zdrzne in nastavi uho proti žandarjevi kolibi, iz

katero se je začelo nerazločno kričanje in teptanje z nogami. Komaj pogleda, že se odpro vrata, in star možiček — gotovo je prišel k vsegamogočnemu s ka-ko pritožbo — zleti kakor bomba na sredo dvorišča; za njim se vidi izprožena žandarjeva noga v angleških mehurkah in gizdalinskih žolnih golenicah.

"Schon zeigen, den Lumpen!" rohni razjarjeni glas gospoda komandanta, dočim se starček pobere in v obupu krevlja proti svoji baraki. "Še pritožuje se mi, svojat!"
 (Dalje prihodnjič.)

Mi pošljemo denar

potom
DENARNE NAKAZNICE
KABLA ali
POTOM DRAFT ČEKA
 po najnižji tržni ceni.
 Prodajamo parobrodne listke V in iz Evrope.

Preskrbimo vam vse potrebne listine za potovanje, ter opravljamo vse javne notarske posle.

Kadar rabite slovenskega zagovornika, namreč tolmača, se obrnite na
 Kadar imate posestvo naprodaj ali želite istega kupiti, se zglasite pri nas.

Zupanc & Kaupa
 FOREIGN EXCHANGE AND STEAMSHIP TICKET AGENCY.
6603 St. Clair Ave.

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

PRODAJAMO
HIŠE - LOTE in
FARME
ISTOTAKO ZAMENJAMO
FARME ZA POSESTVA
V MESTU.
 Za pošteno postrežbo se vedno obrnite na
D. STAKICH & J. KRALL
 15813 WATERLOO RD.

CUNARD ČRTA
LADJA "PANNONIA"
odplove 10. novembra
 proti DUBROVNIKU in TRSTU.
 Cena za tretji razred \$125.00. Dodatno še \$5.00 vojnega davka.
 Oglasite se pri najbližjemu zastopniku Cunard parobrodne črte.

Slov. Delavski Dom v Collinwood, O.
IZVRŠEVALNI ODBOR:
 Predsednik: — JOHN IVANČIČ, 1280 E. 168th St.
 Tajnik: — ANDREW ZUPANC, 385 E. 162nd St.
 Zapisnikar: — JOHN PRUDIČ, 1276 E. 168th St.
 Blagajnik: — FRANK FENDE, 1225 E. 168th St.
NADZORNI ODBOR:
 Predsednik: — JOHN BOHINC, 1296 E. 173rd St.
 FRANK HAJNY in JOHN PAVLIN.
STAVBINSKI ODBOR: JOHN IVANČIČ, FRANK FENDE, JOHN BOHINC, PAUL ČESNIK, PAUL ŽELE.
 Direktorske seje se vršijo vsak prvi in tretji torek v mesecu v Jos. Kundičevi Dvorani.

CUNARD LINIJA
LADJA "AQUITANIA"
odplove 23. novembra
 do Hamburga in Libau potom Anglije
 Cena trejemu razredu:
 HAMBURG \$125.00
 LIBAU \$145.00
 In dodatno še \$5.00 vojnega davka.
 Zglasite se pri najbližjemu zastopniku CUNARD LINIJE.

DR. L. E. SIEGELSTEIN
 Zdravljenje lovnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
 Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

PREMOŽENJE NAD \$400.000.00.
Vložite denar po 5%
 pri
Slovenskem Stavbinskem & Posojilnem Društvu
6313 ST. CLAIR AVENUE
Odprto tudi zvečer, razven ob sredah.

Bolni ljudje! Pridite k meni.
 Z zastarelimi, nervoznimi ali kompliciranimi boleznimi, ki potrebujejo zdravljenja.
 Išcite pomoč, kjer se jo mora najti.
 Pomoč, ki vas lahko privede na pot do zdravja.
 Natančna in pozitivna preiskava vam bo razodela vaše pravo fizično stanje in vas lahko privede na pot do zdravja in vam lahko prihrani mnogo trpljenja in negotovosti radi operacij. Mnogolletne izkušnje najnovejšega zdravljenja, električno in zdravilsko. Vse najboljšo za bolnike.
URADNE URE:
 Od 9. dop. do 8. zveč.
647 EUCLID AVE.
 Vrata zapadno od Star gledališča

Jaz sem uspešno zdravil nove in zastarele bolezni, kot so
 Krvni neredi
 Kožne bolezni
 Jeterne nadloge
 Zeločni neredi
 Revmatizem
 Srčna bolezni
 Nervozna oslabeledost.
 Nervozna neurejenost
 Crevesne bolezni
 Nervozna onemoglost.
 Bolečina v hrbtu
 Izpahki na obrazu
MNOGO VISEČIH ZASTARELIH BOLEZNI
 ki so bile ali zanepazirane ali nepravilno zdravljene, ali se niso udale manj srupnini rokam, so mnogokrat ozdravljene pri meni. Oglasite se v mojem uradu.
 Dal vam bom resnično mnenje o vašem stanju in vam povedal, kaj mi je mogoče storiti za vas. Potem je vse odvisno od vas samih, ako se hočete zdraviti.

DR. KENEALY
OB NEDELJAH
 Od 10. dop. do 2. pop.
DRUGO NADSTROPJE
REPUBLIC BLDG.
 CLEVELAND, O.
 Vrata vzhodno on Bond's trgovine

MOJ USPEH
 Pri zdravljenju zastarelih in novih bolezni sem uspešen zato ker sem natančno preučil te bolezni. Temu prištevam so moji uradi opremljeni z modernimi instrumenti in pripravami, električnimi, vibriranimi in mehaničnimi. Ne gleda se na stroške samo da se pomaga bolnikom. Ako se posvetujete z menoj takoli boste kmalu opoznali ali ste ali niste čakali dovolj dolgo, da ni za vas nikake pomoči več. Ako se vam lahko ozdravi, vas lahko naredi znanstvo in spretnost zonet močno, zdravo in zadovoljno.



Ustavite se
pri toj eri i
ste na pr-
vom prostoru

zlatnine.
Wm.
Sitter
6805 ST. CLAIR
AVENUE
Cleveland, O.